

Західноукраїнський національний університет
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра освітології і педагогіки

ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

м. Тернопіль, 25 листопада 2021 р.

Тернопіль – 2021

УДК 001.895:330.341.1:37

I-66

Редакційна колегія:

Лілія РЕБУХА – д. пед. н., професор, завідувач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету,

Вікторія САВІЦЬКА – к. пед. н., старший викладач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Антоніна ДЕМ'ЯНЮК – к. е. н., доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Оксана КРИЧКІВСЬКА – к. пед. н., старший викладач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Ірина БЛОУС – к. е. н., доцент кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Наталія ЛІВЦЬКА – к. філол. н., старший викладач кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету

Рекомендовано до друку

Вченою радою соціально-гуманітарного факультету

(протокол № 3 від 26.11.2021 р.)

Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку :
I-66 матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Тернопіль, 25 листопада 2021 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2021.
346 с.

ISBN 978-966-654-657-2

Збірник містить тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» (м. Тернопіль, 25 листопада 2021 р.) з актуальних проблем освіти, наукової та науково-дослідної роботи, а також питань щодо оптимізації використання інноваційних освітніх ресурсів для формування та розвитку професійних компетентностей в освітній сфері.

Збірник праць II Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» буде корисним для студентів, здобувачів магістратури, аспірантури, науковців та практиків.

УДК 001.895:330.341.1:37

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів наукових доповідей.

© ЗУНУ, 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД.....13

Joachim Nowak

METODA WEBQUEST W NAUCZANIU 13

Марія Барилко

ТРЕНІНГ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ.....20

Олександр Боднар, Ірина Білоус

УМОВИ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ22

Роман Брик

ШКІЛЬНА МЕДІАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ВИРІШЕННЯ МІЖСОБИСТІСНИХ КОНФЛІКТІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....24

Владислав Вертель

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОГО НАПРЯМУ29

Ірина Білоус, Геннадій Власюк

ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ33

Вікторія Грицько

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ КОЛЕДЖУ35

Ірина Голочинська,

СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ УЧНІВ ІНОЗЕМНОЇ (НІМЕЦЬКОЇ) МОВИ.....40

Антоніна Дем'янюк

ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ43

Антоніна Дем'янюк, Олеся Твардовська

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ46

Діана Калитюк

НОВІ УПРАВЛІНСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.....50

Ольга Карашук	АКТУАЛЬНІСТЬ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ	52
Ірина Кебкал	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	57
Ірина Білоус, Олександр Крупа	ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	60
Наталія Пасєка	ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	63
Вадим Швед	СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	68
Наталія Шостак	ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	71
СЕКЦІЯ 2. ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: СТРАТЕГІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ.....		73
Amantius Akimjak	INNOVATIONS IN THE EDUCATION OF CHURCH MUSIC AT THE INSTITUTE OF SACRED ART IN THE SPIŠSKAKARPITŮLA.....	73
Ірина Білоус	АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	75
Олена Бобирєва	МЕХАНІЗМ ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	77
Ганна Зварич	ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ...	82
Вероніка Кравчук	РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	84

Антон Крулевський ЦИФРОВА РЕФОРМА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	88
Олена Прядко РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕНСАТОРНОЇ ФУНКЦІЇ МУЗИКИ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	91
Rudynskiy Vitalii, THEORETICAL FUNDAMENTALS OF FORMATION OF TEACHERS' READINESS FOR PROFESSIONAL WORK.....	94
Вікторія Теличко ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	95
Ірина Шкіцька РЕЙТИНГ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ КРІЗЬ ПРИЗМУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	100
Наталія Яблонська, Тарас Лейко ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ДО ДИДАКТИЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ	106
СЕКЦІЯ 3. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	109
Володимир Рогозін ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОЛОГІЧНИХ, ОРГАНІЗАЦІЙНИХ, МЕТОДИЧНИХ АСПЕКТІВ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ СТОМАТОЛОГІВ	109
Дарина Тарарук ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ДО ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	113
Дмитро Филипюк ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН З АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ У МЕДИЧНИХ КОЛЕДЖАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	115

Інеса Хмеляр, Леся Кушнір	
РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ЗОРІЄНТОВАНИХ ХІМІЧНИХ ЗАДАЧ ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТА-МЕДИКА.....	119
Наталія Чорнобрива	
НЕОБХІДНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК АКТУАЛЬНА ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	122
СЕКЦІЯ 4. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ.....	
126	
Ольга Главацька	
ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ	126
Василь Гуменюк	
ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ.....	129
Наталія Мазурик	
УПРАВЛІНСЬКА КОМУНІКАТИВНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	134
Ірина Мельничук	
ФЕНОМЕН НАСТУПНОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ.....	136
Вікторія Савіцька, Уляна Стахів	
ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ ОСВІТИ.....	139
Марія Ховрат	
МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ТА ЇЇ МІСЦЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ.....	142
Наталія Яблонська, Грабас Роман	
ПЕДАГОГІЧНІ ПАРАДИГМИ ДОДАТКОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ..	145

СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ІННОВАЦІЇ В РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ ЗНАНЬ.....148

Соломія Бєська

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ 148

Ірина Завальська

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ВИКЛАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ 151

Ольга Каращук

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН..... 153

Ольга Масна

СУЧАСНИЙ СТАН «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» В УКРАЇНІ ... 158

Наталія Пасєка

ЗНАЧЕННЯ, НЕОБХІДНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ..... 161

Марія Радь

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У ВИРОБНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ 164

Вікторія Савіцька

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 168

Анжела Сваричевська,

РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ У ВИЩІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ОСВІТІ..... 172

Юрій Тарасюк

СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ 177

СЕКЦІЯ 6. РОЗВИТОК ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН В ОСВІТІ181

Владислав Буратинський

ОБҐРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШОКЛАСНИКІВ 181

Марина Волошенко ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО БАТЬКІВСТВА В МОЛОДІЙ СІМ'Ї	183
Оксана Жизномірська ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ ТА САМОСТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	186
Наталія Лівіцька АКТИВІЗАЦІЯ КОГНІТИВНИХ І КРЕАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТА В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН В ОСВІТІ.....	190
Марія Радь ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ .	193
Вікторія Синишина АКТИВІЗАЦІЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ- ПСИХОЛОГІВ ШЛЯХОМ ТЕХНОЛОГІЗАЦІЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	195
Леся Кузьменко, Дарина Чуба ФОРМУВАННЯ НАСКРІЗНИХ УМІНЬ УЧНІВ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕФОРМИ «НУШ»: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	200
Вадим Швед, СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	203
Ігор Шумков ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ВІЙСЬКОВОЇ РОЗВІДКИ.....	205
СЕКЦІЯ 7. ІСТОРІЯ ОСВІТИ: ПОГЛЯД НА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННІ.....	208
Оксана Гомотюк ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	208
Лілія Ребуха ВЕЛИКА ДИДАКТИКА Я. КОМЕНСЬКОГО ЯК УНІВЕРСАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО	210
Лариса Чумак СИНОПСИС Е-ДИДАКТИКИ	214

СЕКЦІЯ 8. УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В СУЧАСНОМУ СВІТІ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА222

Олександр Алексєєв

КОНЦЕПЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ: КЛЮЧОВІ ВЕКТОРИ ПОБУДОВИ222

Юлія Микитюк, Світлана Костельнюк

МОДЕЛІ ВЗАЄМОДІЇ ЛІКАРЯ І ПАЦІЄНТА226

Оксана Кричківська

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ229

Сніжана Решітко

ПОЛІФУНКЦІЙНІСТЬ ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПРОЯВУ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ.....233

СЕКЦІЯ 9. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....237

Олександра Волошин

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНИМ РОЗВИТКОМ ВЧИТЕЛЯ В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ.....237

Віктор Кавецький

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ242

Світлана Калаур

ПОТЕНЦІАЛ КОМПЕТЕНТНОГО ПІДХОДУ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЦЕНТРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ246

СЕКЦІЯ 10. ПСИХОЛОГІЯ ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА: НОВІ ІДЕЇ ТА НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ.....251

Ольга Гумен

ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ І СПОСОБИ ПОДОЛАННЯ НЕГАТИВНОЇ САМООЦІНКИ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ251

Підсумовуючи зазначимо, що системна робота, спрямована на розвиток професійної компетентності педагогів створює сприятливі умови для розкриття їхнього творчого потенціалу, поповнення знань щодо застосування інноваційних методик, технологій, надає можливість звіряти свою компетентність з вимогами часу та викликами, які стоять сьогодні перед освітою.

Список використаної літератури:

1. Зеер Э.Ф. Психология профессий. – 2-е изд., перераб., доп. М.: Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2003. 336 с.
2. Маркова А.К. Психология профессионализма. М.: Международный гуманитарный фонд «Знание», 1996. 308 с.
3. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»: Наказ міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>
4. Сидоренко В.В. Розвиток професійної компетентності сучасного педагога в умовах відкритої освіти: кластерний аналіз. *Професійна компетентність педагога в умовах оновленого змісту освіти та вимог ринку праці: III регіональна науково-практична конференція*. Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2017. С. 8-17.

Світлана Калаур

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та
менеджменту соціокультурної діяльності,
керівник Центру післядипломної освіти
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка*

ПОТЕНЦІАЛ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЦЕНТРИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

У XXI ст. основні пріоритети освітньої політики змінилися в контексті активного впровадження компетентнісного підходу, який трактується як методологія, що обґрунтовує освітній процес

формування компетенцій особистості для її подальшого самовдосконалення і саморозвитку [2]. Потенціал компетентнісного підходу в освіті визначається інтеграцією України в Європейський освітній простір та суттєво підсилюється в останні 5 років. Так, європейські науковці ще 20 років тому наголошували на тому, що впровадження компетентнісного підходу матиме позитивний вплив на освітній процес та забезпечить розв'язання практико орієнтованих завдань, а саме:

- забезпечить зв'язок теорії з практикою;
- подолає дихотомію між «знаю, що» і «знаю, як»;
- зруйнує стереотипи у практичній підготовці;
- надасть практичну спрямованість особистісному розвитку [3, с. 182].

У нашому переконанні «саме післядипломна освіта відіграє вагомий роль у неперервності освіти, адже вона спрямована на саморозвиток та самовдосконалення» [1, с. 227]. Саме тому під час організації курсів підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у Центрі післядипломної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (ЦПО ТНПУ ім. В.Гнатюка) активно застосовується компетентнісний підхід.

Сутність компетентнісного підходу полягає у визначенні набору ключових компетенцій, які дозволяють ефективно вдосконалювати у педагогів, які обрали ЦПЛ у якості суб'єкта надання послуг підвищення кваліфікації мотиваційну, теоретичну, діяльну та рефлексивну складові професійної діяльності. У методичному контексті цей підхід базується на парадигмі «знання – уміння – навички» на основі розширення цілей професійної підготовки шляхом доповнення ціннісними та мотиваційними аспектами. Саме компетентнісний підхід дає можливість інтегрувати в собі навчальні, розвивальні та виховні завдання під час курсів підвищення кваліфікації. З методологічної позиції, компетентнісний підхід вимагає зміщення акценту з накопичування нормативно-визначених знань, умінь і навичок у напрямок розвитку в педагогів здатності

практично діяти, застосовувати навички й досвід успішних дій у ситуаціях професійної діяльності.

У психолого-педагогічній площині компетентнісний підхід дозволить педагогам, які підвищують свою професійну кваліфікацію на базі ЦПО оволодіти не лише знаннями, високими моральними якостями і професіоналізмом, а й дасть змогу діяти адекватно у відповідних професійних і життєвих ситуаціях, брати на себе відповідальність за власну діяльність, виявляти ініціативність, гнучкість і динамізм.

З практичної точки зору компетентнісний підхід активно пропагується у нормативних документах. Так, у Постанові Кабінету Міністрів України № 800 від 21.08.2021 р. «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» [4] п. 15 наголошено на тому, що основними напрямками підвищення кваліфікації є:

1) розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);

2) формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених у статті 12 Закону України «Про освіту» (мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність) (рис. 1).

Рис. 1. Напрями підвищення кваліфікації, які впроваджуються у ЦПО ТНПУ ім. В. Гнатюка

Зокрема серед спектру компетентностей наші слухачі найчастіше обирають інклюзивну та цифрову компетентності (рис. 2; рис. 3; рис. 4). Після проходження навчання на підсумковій конференції на основі використання сучасних інструментів формувального оцінювання (Mentimeter) наші слухачі мають змогу за допомогою зворотнього зв'язку продемонструвати які саме компетентності та компетенції у них вдосконалилися, а також задекларувати ті практичні уміння і навички, які вони змогли сформуванати.

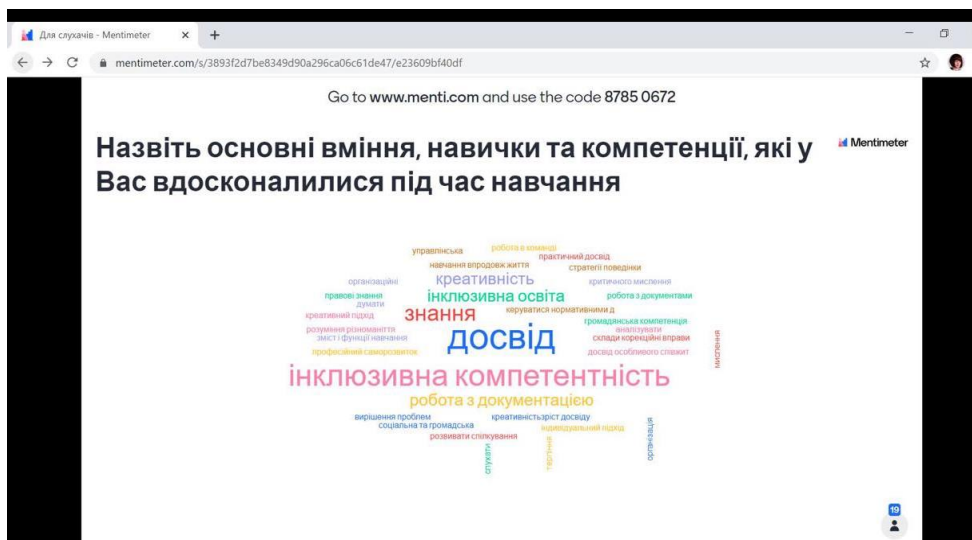

Рис. 2. Результати впровадження компетентнісного підходу під час опанування слухачами Модулю «Інклюзивна освіта в Україні (інклюзивна компетентність)»

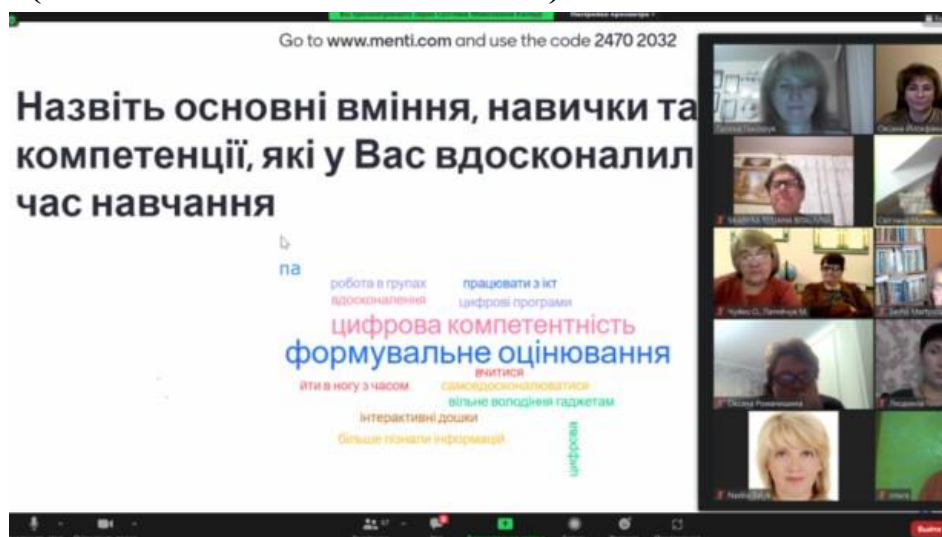

Рис. 3. Результати впровадження компетентнісного підходу під час опанування слухачами Модулю «Сучасні ІКТ в освіті (цифрова компетентність)»

Отже, концептуальна основа компетентнісного підходу у підвищенні кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у Центрі післядипломної освіти ТНПУ ім. В.Гнатюка полягає у визначенні набору ключових компетенцій (відповідно до нормативних документів у сфері післядипломної освіти), які дозволяють підвищувати мотиваційну, теоретичну, діяльнісну та рефлексивну складові професіоналізму.

У підсумку наголосимо на тому, що як показала практична діяльність у контексті організації навчального процесу у Центрі післядипломної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка наші слухачі отримують реальну можливість вдосконалити освітній процес з простого відтворення теоретичних знань до практичного застосування, а також підвищити гнучкість освіти через використання міжпредметних зв'язків. Такі інновації стали можливими саме на основі цілеспрямованого та системного впровадження компетентнісного підходу.

Список використаної літератури:

1. Калаур С. М. Інноваційні підходи у підвищенні кваліфікації фахівців в умовах післядипломної освіти: *Інновації в освіті: перспективи розвитку* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 20 травня 2021 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2021. С. 227–232.
2. Бех І. Д. Компетентнісний підхід у сучасній освіті. *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технологія*. К. : Генезис. 2009. С. 21–24.
3. Gonczi A. Competency-based learning : a dubious past – an assured future? *Understanding learning at work, eds. D.Boud and J.Garrck, Routledge, London and New York, 1999. P. 180–197.*
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-п>